

Prvi potpredsednik Vlade i ministar spoljnih poslova Ivica Dačić učestvovao je danas na neformalnom sastanku Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija na visokom nivou pod nazivom „75 godina od završetka Drugog svetskog rata na evropskom tlu - naučene lekcije za sprečavanje budućih katastrofa, odgovornost Saveta bezbednosti UN“.

Sastanak, koji je održan putem video konferencije, otvorili su visoki predstavnik EU za spoljnu politiku i bezbednost i potpredsednik Evropske komisije Žozep Borelj, zamenik generalnog sekretara UN Rozmari DiKarlo i Timoti Snajder, profesor istorije na Univerzitetu Jejl.

Na skupu su učestvovali predstavnici 80 država, među njima 45 ministara spoljnih poslova iz Francuske, Nemačke, Turske, Poljske, Ukrajine, Austrije, Grčke, Brazila, Italije i drugih država.

U nastavku prenosimo istupanje u celosti:

„Poštovani predsedavajući,
Uvažene članice Saveta bezbednosti,
Vaše Ekselencije,

Pozdravljamo inicijativu Estonije za organizovanje debate povodom obeležavanja 75. godišnjice završetka Drugog svetskog rata, jednog od najvećih užasa naše civilizacije, čije lekcije nikako ne smemo zaboraviti.

Na samom početku, dozvolite mi da podsetim na razmere patnje i stradanja koje je Drugi svetski rat doneo tadašnjoj Jugoslaviji, koja se po broju žrtava u odnosu na broj stanovnika, nažalost, našla na trećem mestu u svetu. Najveći sukob u istoriji čovečanstva odneo je milion i sedamsto hiljada života u tadašnjoj Jugoslaviji, a ubedljivo najveću žrtvu podneli su upravo Srbi. U četiri ratne godine pokušano je sistematsko istrebljenje pripadnika mog naroda i nad njima su činjeni najgnusniji zločini. Podsetiću na logore smrti u tadašnjoj Nezavisnoj državi Hrvatskoj, savezniku fašističke Nemačke, u kojima su na najokrutniji način mučeni i ubijani Srbi, Jevreji i Romi. Ipak, iz velike patnje i stradanja rodilo se i veliko herojstvo, a pripadnici srpskog naroda, zajedno sa državama saveznicima, uspeli su da se odupru i pobede okupatora i time sebe upišu zlatnim slovima u istoriju čovečanstva, a svoje potomke zaduže da neguju sećanje na ovo veliko stradanje, ali i na veliku pobedu. Nažalost, svedoci smo da danas postoje tendencije da se ona umanji, njen značaj relativizuje unošenjem novih tumačenja, pa čak i da se zločini dovedu u pitanje. Takav pristup je neprihvatljiv pre svega zbog ogromne žrtve koju su podneli

naši preci.

Sa ponosom ističemo da je tadašnja Jugoslavija aktivno učestvovala u osnivanju Ujedinjenih nacija i bila među prvih pedeset zemalja potpisnica Povelje UN. Republika Srbija u svakoj prilici ističe da su Ujedinjene nacije danas jednako neophodne kao i u vremenu kada su formirane i da njihova relevantnost ne sme biti dovedena u pitanje. Ipak, svedoci smo povremenih pribegavanja jednostranim merama i akcijama koje podrivaju i dovode u pitanje efikasnost multilateralizma i međunarodnih mehanizama saradnje.

Nažalost, Srbija je osetila pogubnost ovakvog pristupa i na svom primeru. Podsetiću vas da je odluka o upotrebi oružane sile i agresija na SR Jugoslaviju 1999. godine izvršena bez saglasnosti Saveta bezbednosti UN, čime ne samo da su povređena suverena prava naše zemlje, već je i podriven autoritet Saveta bezbednosti i ozbiljno ugrožena njegova primarna funkcija. Nakon toga, jednostranim aktom kojim su privremene institucije u Prištini proglasile nezavisnost tzv. Kosova prekršena je rezolucija SB UN 1244 i ozbiljno ugrožena stabilnost Republike Srbije, ali i čitavog regiona. Podsećam da je Republika Srbija u potpunosti posvećena iznalaženju kompromisnog rešenja za pitanje Kosova i Metohije. U ovom procesu dijaloga sa Prištinom, upravo bi Ujedinjene nacije i Savet bezbednosti trebalo da imaju završnu reč.

Dame i gospodo,

Kao predstavnik države i naroda koji je podneo ogromna stradanja i žrtve u borbi protiv nacizma i fašizma tokom Drugog svetskog rata, želim na kraju da poručim da svi zajedno imamo moralnu obavezu da čuvamo sećanje na pouke ovog najrazornijeg sukoba u novijoj istoriji, kao i da se zajednički suprotstavimo bilo kakvom pokušaju relativizacije događaja iz Drugog svetskog rata. Samo uz pomoć naučenih lekcija iz gorke prošlosti možemo izgraditi novu, svetliju viziju budućnosti zasnovane na zajedničkim vrednostima slobode, saradnje, razumevanja, tolerancije i poštovanja različitosti.

Hvala Vam na pažnji."